

Gyorsul a Tisza II. vízlépcső építése

A kiskörei Tisza II. vízlépcső építése az idén döntő szakaszához érkezett. A beruházásra előirányzott összeg ebben az évben mintegy háromszorosa a tavalyinak és meghaladja a 800 millió forintot. A tervek szerint a Tisza II. vízlépcső főműveinek üzempróbaút 1973-ban meg kell kezdeni és ennek az a feltétele, hogy az idei évre előírt nagyszabású munkálatok határidőre elkészüljenek. A különböző építési és szerelési tevékenységben érdekelt fővállalkozók nemrégiben közös tanácskozáson egyeztettek a feladatokat. Ennek eredményeként a beruházás üteme az idén lényegesen meggyor-

sult. Az építők számos, korábbi késedelmet is behoztak és az eddigi legeredményesebb felévet zárták.

A munka előrehaladását jelzi, hogy az idén több területen már a szerelők is munkába álltak. Ők dolgoznak az erőműtelep kábelrendező helyiségében, a kapcsolótérben, valamint a villamos gépműhelyben.

A nyáron gyors ütemben folytatják a Tisza két oldalán a partvédelmi munkát, valamint a kisköréről kiinduló két fűcsatorna építését is. A munkálatok méreteire jellemző, hogy az idén mintegy 3,5 millió köbméter földet mozgatnak meg Kiskörén.

Diplomakiosztó ünnepség a politikai főiskolán

Diplomakiosztó ünnepséget tartottak tegnap az MSZMP Központi Bizottságának politikai főiskoláján. Az ünnepségen beszédet mondott Ovári Miklós, az MSZMP Központi Bizottságának titkára. Az okleveleket Nemes Dezső, a párt Politikai Bizottságának tagja, a főiskola rektora adta át a végzett hallgatónak. (MTI)

Légkondicionálás, hangszigetelt falak az új szövődében

A Kenderfonó és Szövőipari Vállalat újszegedi központi gyáranak régi szövőcsarnoka elavult már, ami nem is meglepetés, hiszen 80–100 esztendővel ezelőtt építették, s amikor a második világháborúban bombatalálat érte a gyárat, le is égett. A felszabadulás után gyorsan helyreállították, hogy megkezdődhessek a termelés, de akkor betonból készült födémét nem tudták a csarnokra tenni, hanem fagerendákkal igyekeztek rendbehozni. Néhány évvel ezelőtt a fagerendák felmondták a szolgálatot és egy helyütt leszakadt a tetőszerkezet. Tovább már nem lehetett halogatni az elhátározást; új szövőüzem felépítésére adott a gyár megrendelést.

Érdekes kooperációval, együttműködéssel kezdtek el a 10 ezer négyzetméter alapterületű szövőüzem építkezését. A megrendelő kenderfeldolgozóipar a kőműves-, és segédmunkásgárdáját is felsorakoztatta a kivitelező DELEP szakemberei mellé, hogy előbb elkezdődjék a munka és készen legyen a nagyon fontos üzemépület.

Jelenleg már — mint jelentettük — tétő van az új csarnoképületen. Az év elején még csak néhány betonoszlop állt az újszegedi gyár déli kerítésének mentén, hetekkel ezelőtt változott, nem is valószínű, hogy a jövőben elavulna.

Ez a példa már sejtetni enged, hogy ebben a radikálisan új helyzetben mi az iskola legfontosabb feladata. Olyan *alapismeretek* nyújtása, amelyek meg a mi rohamléptekkel haladó világunkban sem változnak meg, és nem avulnak el. Kétségtelen, hogy ezzel bizonyos *szakadékok* keletkeznek majd élet és iskola között, de úgy látszik, ma ilyen a világ, és ebbe bele kell nyugodnunk.

Egyébként, ahogyan mondani szokták, semmi sem új a nap alatt, s erre az élet és iskola közötti *ilyen értelmű szakadékokra* láttunk már példát, sőt a probléma megoldására modellel is. Ha alaposabban körülnéznénk a tudományok és művészetek, egyáltalán a tudnivalók világában, biztosan találhatnánk több ilyen példát. De mi most csak a modern zeneszerzésre, illetőleg iskolai tanulására hivatkozunk. Tudnivaló, hogy aki zeneszerző akar lenni, hosszú évekig tartó szakmai-iskolai tanulás nélkül nem kezdhet munkához. A zeneszerző-jelöltnek meg kell ismerkednie a mesterség alapelveivel, az összhangzat-tannal, az ellenponttannal, a formattannal stb. Ezen igen szigorú tudományok: a komponálás legjelentéktelenebb részeit is pontosan szabályozzák.

Illetőleg szabályozták a múltban, körülbelül a századfordulóig, amíg Schönberg osztrák zeneszerző ki nem találta az úgynevezett dodekafóniát, amely mindenféle klasszikus összhangzattani, ellenponttani stb. szabály-nak hátat fordított, és ha nagyon egyszerűen akarunk fogalmazni, azt mondhatjuk, pontosan az ellenkezőjét hirdette mindannak, amit addig áthághatatlannak törvényként tanítottak. Schönbergnek gyorsan követői támadtak, és kialakult az úgynevezett

szont megtartották a hagyományos zöldágyünnepséget az építőmunkások. Nyolcvannégy betonoszlopon 220 darab, egyenként 28 méter hosszúságú és 2,5 méter szélességű előregyártott födémpanel nyugszik. A szövőcsarnok négy hajóból áll és összesen 72 méter széles, s 132 méter hosszú.

Persze még a nagyja munka — a gépek szerelése — hátra van, s körülbelül két év múlva zúmmoghatnak a szövőgépek a 70 millió forintot érő üzemrészben. A szövőterem falait hangszigeteléssel készítik, a termet légkondicionáló berendezéssel szerelik fel, s természetesen a szövőgépek is a legmodernebb cseh és belga gyártmányok lesznek.

A közlekedési dolgozók munkaideje

A szakszervezet XXVIII. kongresszusának megbízásából a Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szakszervezetének elnöksége szerdai ülésén ismét foglalkozott a közlekedési dolgozók munkaidejének ügyével.

A szakszervezethez tartozó szakmákban 44 000-en már heti 48 óránál rövidebb munkaidőben dolgoznak, a

gépjárművezetők nagy része azonban mindössze 1–2 szabadnappal havonta 280, nem egyszer 300 órát tölt szolgálatban. Ez a hátrányos helyzet nagyban hozzájárul a közlekedésben a munkaerőhiányhoz. A szakszervezet vezetői szükségesnek tartják, hogy csökkentésük a munkaidőt a közlekedés ágazataiban is.

új bécsi iskola. Később seregével születtek a még ennél is merészebb és modernebb iskolák és irányzatok. Ezek sokban különböztek egymástól, de abban valamennyien megegyeztek, hogy a zeneszerző klasszikus szabályait és törvényeit egyaránt felrúgták. Az összhangzattant, az ellenponttann stb. régi szabályainak az így született művekben már az égvilágon semmi szerepük nincs.

Mindamellett, azokban az évtizedekben, amikor ezek a változások lezajlottak, *soha, egy pillanatra sem* jutott eszébe senkinek, hogy a jövő zeneszerzői, akármilyen modern iskola híveivé szegődjenek majd, *ne tanulják meg* a klasszikus összhangzattant és az ellenponttann, a mesterség szakmai tudnivalóit. A dodekafon stílus és a többi méginkább, egészen más, mint a klasszikus zene, de nyilvánvaló, hogy az új mód, az új stílus szerint *sem tudhat senki* komponálni, ha a zeneszerzés régi törvényeit nem ismeri.

Valahogyan így kell, kellene elképzelni a jövő iskoláját. Azt az iskolát, tehát, amely arra neveli tanulóit, hogy képesek legyenek tudásukat ötfiz évenként megújítani. Az iskolának ebből következően nem arra kell törekednie, hogy az idő elmúltával törvényszerűen megváltozó ismeretekkel törődjék *elsősorban*, hanem *mindenekelőtt* azzal, ami e robbanásszerűen fejlődő világban is változatlan marad: erre kell épülnie. Azaz — másképpen fogalmazva — legfőbb célként ne operatív, a legújabb eredményeket bravúrosan kezelő-alkalmazó diákokat képezzen — ez nem az iskola, hanem az élet, a munkahely feladata — hanem olyan tanulókat, akik az alapelvek ismeretében semmiféle változás előtt nem állnak majd később értetlenül.

Pillantás a szigetre

Földúton kapaszkodik a kocs. Telőkalászu búzatáblák, a zöldben pipacsok tűzes szirmai. S egy tanya mellett elkanyarodva már ki is értünk a tóhoz: a nádszegély bólogatva zizeg a nyári szélben, a tiszta égen feltűnik egy-egy madár. A birtokos nyugalmával úszhatnak itt a levegőben, hisz Fehér-tó természetvédelmi terület. Madárbirodalom ma is, ha nem is maradt meg a régi „vadvizországnak”.

SZÁRNYAK A VÍZ-TÜKÖRBEN

Keskeny, lépésnyi nyomtávú a vasút, melyen át az ornitológusok „várához” baktatunk. Tamariskuszok, fűzfák, nyárfák. És a kaputól: pár napos friss széna illata. Hogy a levegő milyen itt, a forró nyári városéhoz képest, azt nagyon nehéz lenne elmondani.

A felirat: Országos Természetvédelmi Hivatal kutatóháza. Egyik szobájában német ornitológus vert tanyát, de most épp nincs itthon. A természetvédelmi őrel együtt Dorozsmára rándultak át gyurgyalagot látni: a nálunk élő faj ugyanis színpompás, érdekes madár.

Nem sokat időzünk a ház-

nál, rendre felkapaszkodunk a szomszédos kilátótorony óriáslétráján. A kép, ami szemünk elé tárul, megéri a fáradságot.

Előttünk a tó gerezdjei, nagy, fénylő vízfelületek. Nádashullámzás a parti sávon. Madarak itt, madarak ott. Előkerül a messzelátó. Jókora, mert barátrecéscsapat húz el fölöttünk. Kötélkérepülés. Ezek mind gesztenyebarna fejű, fekete-mellényű gácsérok.

A reketyés felől kakukkhangok hallatszanak. A tóban egy karón ülő madarat távcsövezünk. Szürkegém. A legnagyobb termetű európai fajhoz tartozik, ehhez mért, méltóságteljes szárnycsapásokkal száll fel nemsokára a les helyről. Később a valamivel kisebb vörösgém egy példánya is feltűnik.

Itt-ott sirályok is röpdöcsnek a víz fölött. Dankák. Már idejövét, a termőföldet találkozhattunk velük.

— Rossz idő jár rájuk, pedig milyen hasznos madarak! Szántáskor csapatokban járnak az eke után és a földből kiforduló pajorokat, rovarárcákat szedegetik. Nagy ellenségei a cserebogárnak, burgonyabogárnak is — mondja a madártudós, dr. Beretzk Péter. — A nővényeket, gyümölcsfákat védő vegyszerek sajnos egyúttal a rovarpusztító madarakat is irtják, szegény sirályok közül is sok esik áldozatul a mezőgazdaság kemizálásának.

A MADÁRVILÁG ÉPÍTÉSE

árasztott halastó, s nemcsak a növényzete alakult át, madárvilága is merőben más. A régi vízivilág sok madara Pusztaszer vidékére húzódtott az utóbbi esztendőben.

A kutatóház mellett, egy vízre hajló fűzágon gömbölyű, finomművi kis fészkek ringatózik. Úgy van elhelyezve, hogy a nád legfelső szálai se ériék el, nehogy cickányok, vagy más ragadozók veszélyeztethessék. Az építőművész neve: függőcinege. Most láthatatlan, bizonyára táplálék után kutat valahol a fűzbokrokban vagy a fakoronákban. Ez a nagyon kicsiny madár minden európai szárnyas közt a legmesteribb építő. A fűzek és nyárfák pelyhes barkáit szövi össze fészkekké faháncsszálakkal.

Hátizsakos férfi közeledik a sinek mellett: Hadnagy Béla, szintén ornitológus. Nem sokkal utána négy fiú is belép a kapun: Judik Béla, Flender József, Hajtó Lajos és Hornok Tibor. Az erdészeti technikum második évfolyamára.

Gumicsizmában, fényképezőgépekkel, távcsövekkel, sőt „fotópuskával” felszerelve jöttek az erdészjelöltek. Hoztak egy új témát is: egyikük kezében dankasirály-fióka.

Hosszú csőrű, fekete szemű, szürkés tollú és minden valószínűség szerint árva. Az éhség úzhette a partszegélyig — vélekednek a hozzáértők. Így találtak rá a diákok, akiknek kitűnő természettanulmány, de sport és szórakozás is egyben ez a vasárnapi kiruccanás.

SIRÁLY-BIRODALOM

Az ornitológusok ezúttal is madárgyűrűzés végett jöttek a rezervátumba. Most már itt elkezdhetik: a 160–607-es számú alumíniumkarika kerül a sirály bal lábára. Elengedik majd természetesen. Hogy mi lesz a sorsa, arról talán valaha ez a gyűrű ad bővebb tájékoztatást. Aminthogy már sok-sok meggyűrűzött madárról kaptak hírt távoli országokból, földrészekből a szegediek.

Az intermezzo után neki-vágunk a tónak. Öten, egy jókora ladikban közeledünk a madarak szigetéhez, és ez a fő.

Számunkra. Az itt lakó szárnyasoknak meg nagy ije-delem. Egyre több sirály repül az élénk társuló sziget fölé, vészjelző kiáltásokkal, éles rikoltozással riasztják egymást. Mindinkább elfelhősödik az ég, a vizen pedig a kismadarak úszó le-gyezője óvatos-menekülve nyílik mind szélesebbre a csónak előtt.

Madárielleg? Sirályvihar? Szárnyak sátora? Szárnyas boltozat, madárkupola? melyik kifejezést is közelíti meg legjobban az igazságot?

A szigetre csak a madártudósok mehetnek, hiszen „lakáshiány van”, három-ezernyi fészkek zsúfolódik itt, az emberi mértékkel kicsinynek tűnő területen. De áttekintésre, távcsövezésre, a kolónia figyelésére a csónakor is alkalmas. Annál inkább, mert a zöld dióra emlékeztető, barnavál petytyegetett sirálytojások kéznyújtásnyira a parttól is ott látszanak a fészkekben. S a barnásszürke fiókák megbolydulva szaladognak a fészkek, a kiszáradt gaz között.

Új meg új gyűrűk a sirálylábakon. Utolsó napok ezek a tudományos munka végzésére, hiszen maholnap „repülössé” nő az új sirály-nemzedék is. De vannak itt rajtuk kívül csérek, cigány- és tőkésrécék is.

Nem messze tőlünk egy cigányrécefészek. Tojások, meg elsőnapos kiskérek. Aranyos apróságok. Lábukra nem kerül gyűrű, mert a sirályokéval ellentétben még sokat vastagszik a növekedésük.

Eltelt egy délelőtt, de még nem néztünk szét a sás és a nád rejtékhelyein. Láttuk viszont a madárparadicsom legszebb darabját, a Korom-szigetet.

Simai Mihály

Ökrös László